

Манжелей С. О.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник - **Бурковська А. В.,**

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів,

банківської справи та страхування

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

МОДЕРНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ: ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА СПОСОБИ

Однією з важливих задач сьогодення України є модернізація фінансової системи для забезпечення повноцінного функціонування економіки держави. Фінансова система - це система, яка рухає, регулює та розподіляє грошові кошти між її учасниками за допомогою певних інструментів і норм [1].

Фінансовій системі притаманні такі закономірності:

1. Фінансова система пов'язана з економічним зростанням, структурними змінами в економіці та рівнем добробуту суспільства. Розвиток економіки призводить до збільшення обсягу фінансових ресурсів, потреби в нових фінансових інструментах і послугах, що впливає на розвиток фінансової системи.

2. Фінансова система складається з банківського сектора, страхових компаній, фондового ринку, фінансових органів та інших інституцій, які взаємодіють та впливають один на одного, тому негаразди в одній складовій можуть зруйнувати фінансовий стан іншої.

3. Закономірність посилення ролі державного регулювання: держава активно регулює фінансову систему з метою забезпечення її стійкості, захисту держави, прав інвесторів і споживачів, контролю за інфляцією та стабілізації національної валюти.

4. Закономірність глобалізації фінансових ринків: фінансові системи різних країн світу між собою тісно пов'язані, що призводить до формування глобального фінансового ринку. Глобалізація фінансів розширює доступ до капіталу, але водночас збільшує ризики та вразливість від зовнішніх економічних коливань [1, 2].

Модернізація фінансової системи є необхідною для забезпечення стійкого та керованого фінансового сектору, економічного зростання країни, що сприятиме впровадженню нових технологій та покращенню рівня життя населення [1, 2]. До способів модернізації фінансової системи відносять:

1. Розвиток цифрових технологій (цифровізація платежів – слід досягти максимізації відсотка переходу людей на формат безготівкових розрахунків для зменшення залежності від паперової форми грошей; використання технології блокчейн - для зменшення витрат на обробку платежів і підвищення захисту системи від кібератак; використання штучного інтелекту - для аналізу

фінансових процесів, виявлення та запобігання можливих ризиків, прогнозування майбутнього стану економіки).

2. Досягнення стійкості національної валюти.

3. Зменшення податкового тиску; побудова ефективної, справедливої податкової та митної системи з одночасним використанням цифрових технологій для кращого контролю за сплатою податків і внесків.

4. Підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері державних фінансів. Розробка спеціальних програм і курсів для полегшення початку власної справи охочим до підприємництва, що своєю чергою допоможе збільшити кількість надходжень податків до бюджету.

5. Впровадження досвіду більш розвинених країн (Великобританії, Японії, Німеччини) у галузі створення єдиного регулятора у фінансовій сфері [1-3].

В Україні 01.04.2023 р. набрав чинності Закон №2888-ХІ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо платіжних послуг», яким запроваджено: легалізацію електронних грошей; можливість їхнього використання для сплати податків і комунальних послуг; легалізовано проведення розрахунків за товари/послуги електронними грошима між суб'єктами господарської діяльності; прирівняно статус електронних гаманців до банківських рахунків [3]. Таким чином, при розширенні сфери застосування одночасно зростає і обсяг державного контролю за електронними грошима, відтепер усі рахунки і електронні гаманці виходять із «тіні» та можуть стати об'єктом блокування, арешту та стягнень для погашення податкового боргу [3].

Отже, сучасна фінансова система України потребує продовження модернізації для забезпечення стійкості економіки в умовах непростих викликів. Як інструмент регулювання і перерозподілу грошових ресурсів, управління ризиками та мобілізації капіталу, фінансова система є важливою складовою економічного розвитку та добробуту суспільства. Вважаємо, що основними напрямками реформування на даний час мають стати: ефективне управління фіскальними ризиками, розвиток державного внутрішнього аудиту, прозорість бюджету, верифікація державних виплат, моніторинг Державною податковою службою баз даних та інформаційних ресурсів, побудова ефективної та справедливої податкової та митної системи.

Список використаних джерел:

1. Маршук Л. М., Бурлака М. О. Фінансова система України в умовах війни. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1800/1735>
2. Калашніков І. С., Лугова О. І. Проблеми та шляхи модернізації фінансової системи України. Матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформація фінансової системи України: тенденції та перспективи розвитку», м. Миколаїв, 23-24 листопада 2023 р. URL: https://www.mnau.edu.ua/files/nauk_prof_konf/zbirnyk-tez-24-11-23.pdf
3. Легалізація електронних грошей: що змінює закон. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/217609_legalzatsya-elektronnikh-groshey-shcho-zmnyu-zakon-2888-ix